

ชื่อวิทยานิพนธ์ : การวิเคราะห์รูปแบบและวิธีการเผยแผ่หลักธรรมของพระเทพสิทธิมงคล (เสนอ สิริปญโญ)

ผู้วิจัย : พระภูลาภาณ กิตติคุตโต (วิชัย)

ปริญญา : พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (ธรรมนิเทศ)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

: ดร.บุญเลิศ โอธสุ, ป.ธ.๘, พธ.บ., พธ.ม. (ธรรมนิเทศ), พธ.ด.(พระพุทธศาสนา)

: ดร. จุฑามาศ วารีนสงทิพย์ วท.บ. (เกียรตินิยม), อภิ.บ. (อภิธรรมบัณฑิต), พธ.ม. (พระพุทธศาสนา), พธ.ด. (พระพุทธศาสนา)

วันสำเร็จการศึกษา : ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๙

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์นี้ มีวัตถุประสงค์ ๓ ข้อ การวิเคราะห์รูปแบบและวิธีการเผยแผ่หลักธรรมของพระเทพสิทธิมงคล (เสนอ สิริปญโญ) มีวัตถุประสงค์ ๓ ประการ คือ (๑) เพื่อศึกษารูปแบบและวิธีการเผยแผ่หลักธรรมในพระพุทธศาสนา (๒) เพื่อศึกษารูปแบบและวิธีการเผยแผ่หลักธรรมของพระเทพสิทธิมงคล (เสนอ สิริปญโญ) (๓) เพื่อวิเคราะห์รูปแบบและวิธีการเผยแผ่หลักธรรมของพระเทพสิทธิมงคล (เสนอ สิริปญโญ)

ผลจากการศึกษาวิจัยพบว่า วิธีการเผยแผ่หลักธรรมในพระพุทธศาสนา พระพุทธเจ้าทรงใช้วิธีการเผยแผ่แบบประยุกต์เข้ากับสภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์ จารีตประเพณีในแต่ละท้องถิ่นที่มีความแตกต่างกันมากมาย เช่น พระพุทธเจ้าทรงใช้อุบายในการเลือกบุคคล รोजังหะหรือโอกาสเป็นต้น เพื่อความสุขแก่สิ่งมีชีวิตทั้งหลาย เพื่อความสุขแก่คนเป็นอันมาก และอนุเคราะห์ต่อชาวโลก พระพุทธเจ้าทรงมีพระสงฆ์สาวกเป็นกำลังหลักในการเผยแผ่พระพุทธศาสนา พระสงฆ์สาวกส่วนใหญ่เป็นผู้ปฏิบัติดี ปฏิบัติชอบ และยึดมั่นซึ่งคุณธรรมของผู้แสดงธรรม ดังนั้นจึงสามารถเผยแผ่พระพุทธศาสนาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้พระพุทธศาสนาอย่างแพร่หลายจนถึงยุคสมัยปัจจุบัน

หลักและวิธีการเผยแผ่ธรรมของพระเทพสิทธิมงคล (เสนอ สิริปญโญ) เป็นพระเถรอาจารย์ที่เป็นปูชนียสงฆ์แห่งคณะสงฆ์และประชาชนชาวจังหวัดระนอง มีคุณสมบัติครบถ้วนของความเป็นนักเผยแผ่หลักธรรม ใช้รูปแบบและแนวทางการสอนให้ประจักษ์ ปฏิบัติตนเป็นอย่างดี แนะนำสั่งสอนให้ผู้อื่นมีความรู้คู่คุณธรรม ปฏิบัติหน้าที่ของพระสงฆ์ในการอนุเคราะห์ประชาชนไม่ให้ความช่วยเหลือตั้งอยู่ในความต่อนุเคราะห์ด้วยน้ำใจอันดีงาม ได้สนองบทบาทกิจการคณะสงฆ์ทั้งการปกครอง การศาสนศึกษา การสาธารณูปการ การศึกษาสงเคราะห์ การสาธารณสงเคราะห์ การเผยแผ่พระพุทธศาสนาในลักษณะของการประยุกต์ให้สอดคล้องกับวิทยาการสมัยใหม่ นำเสนอแบบวิเคราะห์ในประเด็นต่าง ๆ เพื่อให้ผู้อ่านหรือผู้ฟังได้รู้ถึงหลักคำสอนของพระพุทธศาสนาในมุมมองที่แตกต่างกัน โดยใช้วิธีการแสดงพระธรรมเทศนา และการกล่าวสัมโมทนียกถาในลักษณะที่ทำให้

เจ้าภาพที่มาทำบุญมีความสุข เพิ่มพูนปัญญาบารมี และให้กำลังใจต่อผู้ได้บังคับบัญชาได้มีกำลังใจในการประกอบศาสนกิจที่สมบูรณ์ต่อไป

การวิเคราะห์รูปแบบและวิธีการเผยแผ่หลักธรรมของพระเทพสิทธิมงคล (เสนอ สิริปัญญา) พบว่า ท่านมีรูปแบบและแนวทางในการนำเสนอหลักธรรมที่ทำให้ผู้ฟังมีความรู้ความเข้าใจ มีมุมมองและแง่คิดซึ่งสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้ นอกจากนี้ท่านยังได้ปฏิบัติตน ตามหลักคุณสมบัติของนักเผยแผ่ธรรมตามแนวทางแห่งพุทธเจ้า ที่เรียกว่า สัปปริสธรรม ๗ ธรรมของสัตว์บุรุษ, คุณสมบัติของคนดี, ธรรมของผู้ดี ซึ่งได้แก่ การรู้จักเหตุ การรู้จักผล การรู้จักตน การรู้จักประมาณ การรู้จักกาล การรู้จักชุมชน และการรู้จักบุคคล ท่านได้ใช้การยกอุทาหรณ์การเล่า นิทานประกอบ การเปรียบเทียบกับข้ออุปมาอุปมัย การใช้วิธียกตัวอย่างบุคคล การใช้วิธีการแทรก เรื่องทำให้มีอารมณ์ขัน และการใช้ภาษาง่าย ๆ เหมาะสมกับผู้ฟังมานำเสนอซึ่งเป็นรูปแบบและแนวทางที่ใช้จนกลายเป็นเอกลักษณ์ของท่านจึงเป็นการเผยแผ่หลักธรรมที่สอดคล้องกับพุทธวิธีในการสอนอย่างแท้จริง

Thesis Title : The Analytical Study of the Patterns and the Methods of Spreading the Doctrinal Principles by Ven. PhraThepsitthimongkon (Saner Siripanno)

Researcher : Phra Tulakan kittikutto (Wichai)

Degree : Master Of Arts (Dhamma Communication)

Thesis Supervisory Committee

: Dr.Boonlert Otsu, Pali VIII, B.A. (Teaching of Social Studies), M.A. (Dhamma Communication), Ph.D.(Buddhis Studies)

: Dr. Jutamas Vareesangthip B.S C., (Honor), (Abidhamma Bundits), M.A. (Buddhist Studies), Ph.D. (Buddhist Studies)

Date of Graduation : March 19, 2016

ABSTRACT

This thesiss in of 3 The objections, namely:-

1. to study the patterns and the methods of spreading the Dhammasas from in Dhammas time to the preset 2. to study the patterns and the methods of spreading the Doctrinal Principles by Ven. Phrathepsitthimongkon (Saner Siripanno) 3 to study the patterns and the methods of spreading the Dissemination by Ven. Phrathepsitthimongkon (Saner Siripanno)

From the study, it is found that in the methods of spreading the Dhammas at the Buddha's time, the Buddha used the methods of spreading the Dhammas to be in compliance with the geography, the history and the tradition which are different from one another. The Buddha used the tricks in selecting the person and waited for the occasion etc. in teaching the Dhammas for helping the peoples and for their happiness. The Buddha had many disciples who helped him in spreading Buddhism. Most of the disciples were the persons who practiced well; lively and properly thus, they could spread Buddhism very well. This fact caused Buddhism to spread very well up the present time.

Ven. Phrathepsitthimongkon (Saner Siripanno), is the monk respected by the monks and the people in Ranong Province. He is a good qualification in spreading the Dhamma. He advices and taught the people to have good knowledge and

qualification. He does very well his duties: the administration the education, the public help, the educational help, the general help and the spread of Buddha Dhamma. He also spread Buddhism in the implicational way in compliance with the scientific process by opposing in various ways to help the people to understand the principles of teaching in the pattern of preaching and saying the words of greeting which in to show one's gladness to the people and give the mental strength to the monks under his administration to be mental power in working.

From the analyzation of the patterns and the methods of spreading the doctrines by Ven. Phra Phrathepsitthimongkon (Saner Siripaṇṇo) , it is found that. He has forms and the ways of submitting the Buddha Dhammas causing the listeners to have the knowledge, the clearly understanding the advice and the guidance, the bravery and more pleasure. He is also without confusion, but is of the reasons. Moreover, he has the good outlook that can be applied to the way of leading his daily life with quoting the examples, the fables, the figure of speech, the metaphor, the quoting of the exemplary group of people the used the method of making the complication causing the funny temperament to arise, the use of the language easy and suitable for the listeners. The said points are the patterns and the ways sued by him up to the state of his specific properties. Besides, his practices himself according Dhammas viewpoint. Called "7 Sappurisadhamma qualities of a good man; virtues of a gentleman the knowledge about cases, the results of the oneself, suitability, the time and comities and individuality. By quoting the stories of the compassion with similes which are the quoting the people, the methods of mixing the Dammas to came the spread to be of the things". On the the principles of spreading. So his activities are the ways of s other hands, the use of sary language is problem to the listening . This is points; the patterns and the method of using the Doctorial principles with are very useful. The mentioned Doctrinal principles and in compliance with the real methods of spreading the Dhammas.